

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection](#)[Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection](#)[Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX](#)[Item](#)[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 09 : De Lycaone](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 09 : De Lycaone

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[135\] : De Lycaone](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 10 : De Lycaon](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 09 : De Lycaon](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 992-995

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Lycaon](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

uias condensantur, in circulumque vertuntur in elementa, de quibus ita ait Lucr. lib. 5.

Et primum faciunt ignem se vertere in auras

Aeris, hinc imbrem gignit, terramque creari

Ex imbre, rursumque a terra cuncta reuerti:

Humorem primum, mox aera, deinde calarem.

Ac de Cyclopibus satis, nunc de Lycaone dicamus.

De Lycaone.

CAP. IX.

NEQVE verò Lycaon satis commodum pro sua crudelitate vitæ suæ finem consecutus fuit. quem tradiderunt fabule pro sua feritate ex humana forma in beluam omnium propè ferarum crudelissimam Deorum immortalium ira versum fuisse. Lycaon fuit eius Pelasgi filius, qui natus est è Ioue ac Niobe, & regnavit in Arcadia: qui cum primum regnare cœpisset, rudes adhuc homines tuguria ad arcendas frigoris & aestus & imbrium & ventorum iniurias adificare docuit: tunicasque facere instituit è corijs suillis. Deinde à frondium & herbarum & radicum vsu, quibus vel incautè perniciosus aliquando vescebantur pro cibarijs, ad salubriores glandes, & ad eas præcipuè quæ de sagis legerentur, diuertit: quare illud dictum est de Arcadibus ab oraculo:

πολλοὶ δὲ ἄγροδ' ἐν Πάλαστροφάγαι ἀνδρῶν ἕσται.

Plurimi in Arcadia vescentes glande feroces

Mortales habitant.

Lycaonis mater fuisse dicitur Melibœa Oceani filia, vt putavit Heliòdus, vel, vt alijs magis placuit, Cyllene nymp̄ha, vt scripsit Apollodorus libro tertio. Fertur Lycaon eodem tempore imperasse Arcadibus, quo Cœctops Atheniensibus: quem Iupiter in lupum vertisse dicitur, quoniam ad aram Iouis Lycæi infante mactato humanum sanguinem libauerit. Aiunt inter ipsa sacra, antequam ab ara discederetur, illum in lupum fuisse mutatum, sicuti ait in Arcadicis Pausanias. hic in Lycæo monte Lycositam urbem condidit, & templum in ea, quod Iouis Lycæi appellauit, & ludos in eius honorem instituit, quæ vocata sunt Lupercalia. Neque verò solus Lycaon dictus est in illis sacrificijs in lupum fuisse conuersus, sed etiam alij complures ex omnibus temporibus sequentibus: qui non tamen in omnè

tempus

tempus erant mutati, sed decimo tandem anno, nisi interim humanam carnem gustassent, pristinam formam recuperabant. Neque sanè mirum est hæc memoriæ prodita fuisse ab antiquis, cum prisci illi homines Deorum hospites & conuiuæ pro iustitiæ pietatisq; meritis effici dicerentur, quare viris bonis & piis certissima præmia, sceleratis & fontibus ingentia supplicia ex ira Deorum proponebantur. Sed antequam in lupum verteretur ex vxore Atlantis filia, & ex aliis nonnullis multos filios suscepit. quorum hæc sunt nomina: Acacus, Acontes, Ægeon, Æmon, Aliphenus Ancyos, Archebates, Bucolion, Canethus, Cartero, Caucon, Cletor, Corethon, Cynethus, Eleatas, Euzemon, Eumetes, Eumon, Genetor, Harmon, Harpaleus, Harpalycus, Helisson, Helix, Hetæus, Horus, Leon, Linus, Lycus, Macareus, Macednas, Macedon, Manalus, Mantimus, Mecistus, Nyctimus, Opleus, Orchomenus, Pallas, Peucecius, Phællus, Phineus, Phtinus, Phtius, Physius, Platô, Polichus, Porthæus, Prothous, Socleus, Stymphelus, Tegeus, Thnoeus, Titanas, Trapezeus. Nam cum Apollodorus quinquaginta fuisse inquit, ego tamen multo plures fuisse apud varios scriptores inuenio: quippe cum Callisto etiam, de qua & Ioue natus est Arcas, quem tamen quidam Apollinis filium fuisse malunt: & Dia, de qua & Apolline natus est Dryops, filia fuisse Lycaonis memorantur. Hecataeus Milesius libro secundo Genealogiarum longè aliam tradidit rationem cur Lycaon & eius filij fuerint in lupos conuerti, quam explicauit postea Ouidius: sic enim inquit: πηλασγός τε πάτερ Διός τε καὶ Νέβης· εἰ πάτερ Διὸς Λυκαίων ἢ Μιλιβοίων κόρης, εἴ τινος Κυδωνίας, ὡς φασίν. οὗτος ἐπεί τε βασιλεύς τῶν Ἀρχαίων καταπύς, κατὰ χρησμοῖ τινα ἢ πομπῶν γαίμων πομπῶν παῖδας λαβόν, αὐτὸς ἦν ἄσειβης, ἄσειβης τε καὶ τούτων παῖδας πρὸς ἰλασμοῦ ὦν Μαίναλος, Θιασρωτὸς, Σιών Νυκτίμας τε καὶ Καύκων, Λύκος, Φθίτος τε, καὶ Τηλεβοῦς, Αἰμῶν, Μαντήσιος, Στύμφηλος, Κλέτωρ, Ὀρχομενός τε, καὶ ἄλλαι, εἰ πάντες ἄσειβητα καὶ ὑπερηφανία ἰσίκων. ὁ δὲ τῶν χρησμάτων παραγίνετο αὐτοῖς ἐν αὐτοῖς καλέσαντες ἐπὶ ξένια, ἵνα τῶν ἑγχερῶν παιδαρίων σφάττονται καὶ τὰ ἀπλόγημα συμμίξαντες, παρίθοιτο τῇ τραπέζῃ. ταῦτο δὲ τῶν ἰγρικῶν, καὶ μυσσάχαις, πῶ μὲν τραπέζαν ἀσέβητος ὅσοι ἰκένοιο ὁ τόπος Τραπέζης ἐν Ἀρχαδία, καὶ Τραπέζου ἢ πόλις καλεῖται. τῶν δὲ Λυκαίων παίδων, ὡς ἄσειβησάντων εἰς ξένια, μετ' αὐτοῦ Λυκαίονος, τούτων μὲν εἶδ

Rc

Διὸς υἱὸς ἦν. τὸν δὲ ἱεραίωνος. Pelasgus fuit Iouis & Ni-
 bes filius, qui filium Lycaonem à Melibœa suscepit, Vel, Et
 alij putarunt, è Cyllene. Hic postea cùm Arcadium imperi-
 um adeptus esset ex quodam oraculo responso, multosque fi-
 lios è variis nuptiis suscepisset, cùm esset ipse impius, impijs
 quoque filios habuit: inter quos fuit Manalus Theophrasti-
 que cum Nyctimo & Caucone, Lycus, Mentus, Macareus,
 qui Macareas Arcadia urbem condidit, Manalus qui no-
 men dedit civitati Arcadia, Melanæus, qui Melanæi oppi-
 dum condidit non procul à Megalopoli, Acontius, qui Acon-
 tium oppidū Arcadia de se nominavit, Charisius, qui Cha-
 risium, Cynethus, qui Cynetha nomē dedit, & Psophus, Phebi-
 nus, Teleboas, AEmon, Mantimus, Stymphelus, Cletor, Or-
 chomenus, & alij. Omnium igitur horum admittibili erat
 improbitas, & temeritas: siquidem Vel Iouis in pauperum
 operarium Verso, quem ipsi in hospitium inuitauerant, de-
 cunctur unum ex infantibus indigenis iugulasse, & eum in-
 restina Iouis cum alijs commissa epulanda in mensa appo-
 suisse. Id scelus abominatum Iupiter mensam quidem sub-
 uertit, Unde locus ille in Arcadia Vocatus est Mensarius,
 & Mensaria civitas extructa postea: at è Lycaonis filius unū
 cum ipso Lycaone, quoniam impiè in hospitem egissent, hor-
 quidem fecit lupos, illos percussit fulmine. Sic etiam Cali-
 sto Lycaonis filia in vrsam conuersa est, quia cùm venaretur
 cum Diana, à Ioue fuit compressa, ne dignosceretur, de qua
 natus est Arcas. Alij putarunt illum quem ferebat in vtero,
 Mercurio datum esse seruandum, ac matrem ad sempiternam
 memoriam in Iunonis contemptum in vrsam maiorem con-
 uersam nitere inter sidera, quam obtinuit tantum Iuno non
 posse in vndas descendere à Neptuno fratre. Fabulantur etiam
 Arcadem cùm adoleuisset, acceptum frumentum à Triptole-
 mo suis populis tradidisse, panem facere docuisse, & quod ab
 Adrasta præterea didicerat demonstrasse, vestium texturam
 nimirum ac totum lanificium, sicut Pelasgus vbi regnare cœ-
 pisset, nudes homines docuit tuguria ædificare ad frigus, so-
 lum, imbresque arcendos, & facere tunicas è coriis suillis, &
 vesci glandibus, cùm prius quibusuis herbis vel perniciosis in-
 cautius vescerentur: atque ab hoc Arcades, ab illo Pelasgi po-
 puli sunt vocati. Atque tantæ fuit reuerentiæ apud mortales
 Arcas,

Atas, ut cum in Mænalo monte fuisset sepultus, eius ossa iussa sint ex oraculo Delphici Apollinis deportari in Arcadiam, ut ait Pausanias in rebus Arcadum. Id cum scribat Paus. in Arcadicis, miratus sum cur dicat unicam tantum filiam fuisse Lycaoni inter tot mares, quam etiam inquit in gratiam Iunonis fuisse sagittis transfixam: cum Dia etiam Dryopis mater filia eius fuerit, ut scripsit Hecateus.

¶ At cur hæc ficta sunt, & memorizæ prodita, ut ad posteros peruenirent? quia per illa quæ de hominibus fingebantur, significare nobis volebant, quo pacto vel motus animorum essent refrænandi, vel ad humanitatem, & beneficentiam, & Deorum cultum hortabantur: & omnino per fabulas de hominib. confictas vitam humanam optimis moribus instituire conabantur. Sic igitur per Lycaonis fabulam, cum vel Deos ipsos in hospitium mortalium aliquando accedere sumpta pauperum figura dicerent, humanitate aduersus omnes hospites uti oportere significabant. quod si quis patui Deorum præsentiam facere videretur, neque moueretur eorum reuerentia, quia Deos nemini infensos esse crederet, hunc ingentibus præmiis & pollicitationibus ad probitatem adhortabantur, cum multa præmia honorifica data sint à Diis, humanis & benignis hospitibus: quale fuit munus Triptolemi. At contra per multa sunt exempla, quæ à crudelitate & perfidia in hospites deterrebant, quod accidit conuiuio Pelopis, & illis qui grauissimè ob suam crudelitatem ab Hercule & ab aliis Deorum filiis sunt oppressi. Quis enim cum videat ex altera parte ingentia supplicia fontibus à Diis irrogari, ex altera laudes & gloriam, & honorifica præmia vitis bonis esse proposita: supplicia potius elegerit, & se sanè mentis esse fateri audeat? At de Lycaone satis, nunc de Pandione dicamus.

De Pandione. CAP. V.

FVIT Pandion illius Erichthonij, qui pulso Amphictyone de regno Athenis imperauit, & Palithææ Naidis Nymphæ filius, ut scripsit Apollodorus libro tertio Bibliothecæ. Hic mortuo patre Erichthonio in regnum successit, quo tempore Ceres & liber pater in Atticam venerunt. Fertur vir bonus fuisse Pandion, sed vna in re parum fortunatus, quod filiam Progenem (nam illam, & Philomelam, & geminos Erechtheum ac